

Cílem projektu je dát předmětu identitu

Projekt s názvem Forenzní identifikační značení jízdních kol vznikl v roce 2013 a dodnes se úspěšně rozvíjí. Ministerstvo vnitra jím reagovalo na zájem obcí a měst o systematickou ochranu majetku. V takovém případě je evidence nezbytná. Vedle jízdních kol se jedná i o městský mobiliář či kompenzační pomůcky občanů.

Strážníci Městské policie Bruntál značí jízdní kolo syntetickou DNA

Značení majetku spočívá v nanesení tenké vrstvy speciální látky, takzvané syntetické DNA, na předmět. Ta obsahuje mikrotečky se specifickým kódem, je netoxická a zdravotně nezávadná. Po zaschnutí je neviditelná, a tudíž neodstranitelná. Značí se především jízdní kola, ale ani značení například invalidních vozíků není v některých městech výjimkou.

„Počet obcí, ve kterých je projekt realizován, byl ke konci roku 2020 přes sedmdesát a jednalo se tehdy o cca 25 000 označených předmětů,“ říká Milan Fára z odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra.

Součástí vlastního značení je popis předmětu a jeho fotografie. Kromě toho majitel obdrží i výstražné samolepky. Tyto záznamy jsou následně registrovány hned do dvou evidencí. Do lokálních registrů městských policí a také do celostátního registru REFIZ. V něm se vedou záznamy o veškerém označeném majetku z měst, která jsou do projektu Ministerstva vnitra zapojena. Obce, které získaly od resortu vnitra dotaci, navíc značí předměty pro své občany zdarma.

System je pro města výhodný

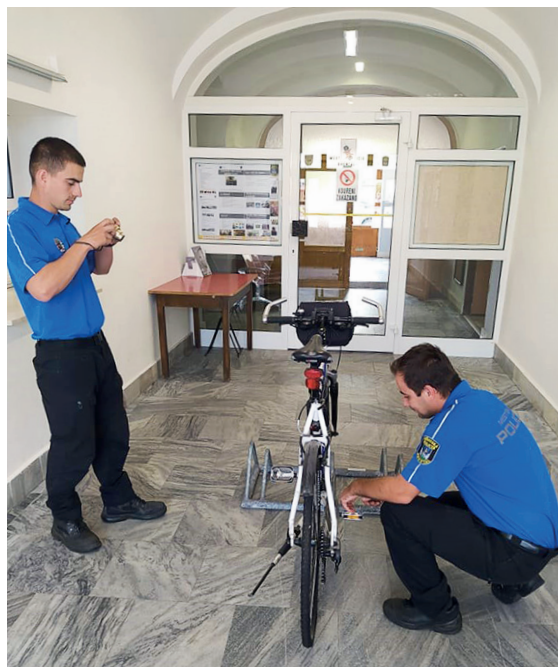
„Všechny obecní či městské policie i Policie ČR, které s celostátním registrem REFIZ pracují, se o každé krádeži dozvědí téměř okamžitě, což je jejich velkou výhodou. Díky tomu mohou muži zákona odcizený předmět snáze nalézt a v poměrně krátkém čase jej vrátit původnímu majiteli,“ vysvětluje Fára.

Identifikace takto označeného majetku se provádí pomocí UV lamp, pod kterými mikrotečky modře svítí, nebo pomocí mikroskopu, který na mikrotečce přečte specifický kód.

Do programu ministerstva se obce mohou zapojit prostřednictvím Programu prevence kriminality na místní úrovni. Skrze něj pak získají finanční prostředky například na forenzní značící sady, digitální mikroskop, policejní identifikační set, varovné samolepky nebo z něj mohou uhradit registrační poplatky databází. „Obce si mohou realizaci projektu financovat i samy. Prvotní náklady se pohybují mezi 50 až 60 tisíci korun. V případě potřeby jim i tak pracovníci odboru prevence kriminality rádi poskytnou metodickou podporu,“ dodává Fára.

Potenciál a přínos občanům

Formou dotačního titulu Ministerstva vnitra se v roce 2016 k projektu připojilo i město Bruntál. Podle Jany Čer-

„ Lidé se sami doptávají na informace, hlídají si termíny značení a objednávají se. Díky projektu mají pocit, že udělali maximum pro ochranu svého majetku.

nínové z tamní Městské policie byla hlavním důvodem možnost nabídnout občanům města plnohodnotnou službu, díky které se občané mohou aktivně podílet na ochraně svého majetku. V programu tehdy město vidělo potenciál a přínos občanům. Nejinak je tomu i dnes.

„Projekt má u obyvatel města Bruntál úspěch. Lidé se sami doptávají na informace, hlídají si termíny značení a objednávají se. Díky projektu mají pocit, že udělali maximum pro ochranu svého majetku,“ říká s potěšením Černáková.

REFIZ

MEZINÁRODNÍ DATABÁZE

Národní registr REFIZ je moderní databáze, která obsahuje předměty a subjekty označené pomocí takzvaného Forenzního identifikačního značení. V současnosti je zaměřena primárně na evidenci jízdních kol a kompenzačních pomůcek na území celé ČR. V důsledku rozbíhajících se příhraničních spoluprací s Polskem a Slovenskem je však připravena stát se i registrem mezinárodním. Více naleznete na www.refiz.eu.

**PREVENCE
SE MUSÍ VYPALIT**
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Od spuštění projektu do roku 2020 označili v Bruntále celkem 579 jízdních kol. Poptávka po značení ostatního majetku (např.: invalidních vozíků, koloběžek, kočárků) ve městě není.

Letošní rok je díky onemocnění covid-19 slabý. Především pořizování syntetické DNA nese mnoho komplikací. Ve značné míře projekt ovlivňují rychle se měnící vládní nařízení. Dodací lhůty jsou extrémně dlouhé a zájem obyvatel skokově klesl.

O termínech značení informujeme obyvatele v městském tisku a na webových stránkách. V případě, že se občan pro označení majetku rozhodne mimo vypsané termíny, může kontaktovat městskou policii. S pověřeným strážníkem si pak domluví schůzku přímo na služebně.

„Dosud se na nás ohledně krádeže neobrátil žádný majitel. Kolik potenciálních zlodějů označená jízdní kola odradila, bohužel, bohudík nemůžeme posoudit,“ uzavírá Černínová.

Síla projektu je v preventivní složce

V Kladně forenzní identifikační značení optimálně doplňuje další prvky situační prevence. Projekt se stal nedílnou součástí prevence kriminality ve městě a představuje snížení kriminogenních podmínek.

V roce 2018 na základě velkého zájmu občanů uspořádali hned dvě akce. V roce 2020 se k projektu vrátili, stejně tak jako letos. I u nich je hlavním důvodem účinné preventivní zabezpečení majetku občanů, a to zdarma. Projekt město realizuje v úzké spolupráci s městskou a státní policií.

Stejně jako je tomu v jiných městech i z Kladenských zkušeností vyplývá, že největší síla forenzního značení je v preventivní složce. Výstražná samolepka tak opravdu slouží ku prospěchu majitele. „Za poslední roky bylo podle našich informací nahlášeno pouze jedno odcizení označeného kola, prozrazuje

tisková mluvčí města Lenka Růžková. „Do roku 2020 jsme v Kladně označili 361 jízdních kol, elektrokol či koloběžek. Jejich udaná hodnota je více než 10,7 milionů korun. Letos s projektem teprve začínáme, takže konkrétní čísla za rok 2021 budou známa až po jeho ukončení,“ pokračuje Růžková.

Tamní mediální kampaň projektu zahrnuje zveřejnění informací na webu města, na sociálních sítích, v inzertních novinách a v radničním měsíčníku. Na vývěsných místech v Kladně mají s dostatečným předstihem vylepené i plakáty, které na termíny značení upozorňují. Samotné značení probíhá na třech místech. Na služebně Městské policie Kladno nebo na dvou služebnách Policie ČR, které se ve městě nacházejí. „Od července do října vypsala Magistrát města pro letošní rok dvacet různých termínů značení, kdy je možné této služby využít,“ říká Růžková.

Předností projektu je podle ní kromě všech znaků situační prevence možnost jednoznačné identifikace majetku, a to včetně poskytnutí důkazů pro případné trestní řízení. Projekt je finančně nenáročný. „Výdaj na nákup značících sad, identifikačních sad, DNA roztoku, tisk plakátů a samolepek je v Kladně cca 32 tisíc korun ročně,“ oceňuje Růžková.

Dobrá praxe jako inspirace

V září roku 2018 proběhla první registrace jízdního kola i v Moravských Budějovicích. Tam se projektem nechali inspirovat od zkušenějších měst a díky dobré praxi kolegů z jiných městských policií požádali o dotaci. Poté za pomoci médií začali informovat občany.

„Vlivem prvních registrací se zájem o forenzní značení kol zvýšil i v okolních obcích,“ říká vedoucí strážník Městské policie v Moravských Budějovicích Petr Dohnal. Kromě značení jízdních kol a koloběžek mají zkušenosti i se značením invalidních vozíků, chodítek, elektrických vozíků a speciálních přepravníků. Je to velice smutné, ale bohužel i takový druh majetku se napříč republikou krade. „Zatím jsme označili 320 jízdních kol a koloběžek a 20 kompenzačních pomůcek,“ upřesňuje čísla Dohnal.

Občany o možnosti a termínech značení informují veřejně na jednáních zastupitelstva, která se vysílají v televizi. Na úřední desce a na stránkách města mají vyvěšený leták. „Nejčastěji však občany informujeme při osobních setkáních přímo na ulici,“ říká Dohnal.

Do dnešního dne tam nebyl žádný z označených předmětů nahlášen jako odcizený. Přínosem je určité nová služba pro občany, kterou se zvyšuje informovanost o nutnosti zlepšit zabezpečení vlastního majetku.

Petr Dohnal by rád doporučil, aby se zapojilo co nejvíce měst. Vytvoří se tak podle něj široká a jednotná síť uživatelů, čímž se zvýší možnost vypátrat více odcizených kol. „Města získají další pohled na dění ve městě přímo od občanů a jejich občané zase zdarma službu, která jim zvýší pocit bezpečí,“ uzavírá celé téma Dohnal. ■

foto: MP Bruntál